

Celostátní síť pro venkov

Zpráva z odborného zájezdu ASZ Litoměřice a ASZ Louny po farmách, které realizovaly projekty PRV

Termín: 8. 6. – 10. 6. 2010

Počet účastníků: 16 osob (viz prezenční listina)

Struktura účastníků: členové ASZ, členové AK, členové obecních samospráv

Program: podrobná prohlídka 8 farem, které realizovaly projekty z Programu rozvoje venkova

Organizace: Poznávací zájezd byl připraven v rámci Celostátní sítě pro venkov ve spolupráci: Krajská agentura pro zemědělství a venkov Ústeckého kraje a Asociace soukromého zemědělství okresu Litoměřice a Asociace soukromého zemědělství okresu Louny.

Itinerář:

8. června 2010 – zahájení, sraz účastníků na farmě č. 1

1. Ing. Stanislav Najmr, Dlouhá 23, 411 55 Bohušovice nad Ohří **přejezd 43 km**
2. Karel Dryák, Vítov 17, 274 01 Slaný **přejezd 187 km**
3. Ing. Václav Bílek, CSc., Kochánov, 342 01 Hartmanice

9. června 2010

- přejezd 56 km**
4. Jan Novák, Michlova Huť 7, 385 01 Vimperk **přejezd 107 km**
5. Jan Houška, Pístina 2, 378 02 Stráž nad Nežárkou **přejezd 54 km**

10. června 2010

6. Ing. Martin Novák, Obora 4, 391 75 Malšice **přejezd 24 km**
7. Alena Krejčí, Lomená 229, Chotoviny **přejezd 132 km**
8. Ing. Jan Nevřkla, Rousměrov **přejezd 226 km (návrat do Bohušovic nad Ohří)**

CELKEM: 829 km

8. června 2010 - úterý

- **Ing. Stanislav Najmr, Bohušovice nad Ohří**

Projekt PRV

Po povodních v roce 2002 žadatel využil „povodňového“ kola SAPARD a investoval celkem 3,5 mil. Kč do rekonstrukce teletníku (dotace 75%). Dále v roce 2008 zrevitalizoval s pomocí PRV opatření Modernizace stodolu na původním rodinném statku. Tento objekt byl před několika desítkami let JZD přestavěn na kravín a v roce 2008 bylo vzhledem k technickému stavu nezbytné jej znovu uvést do původního stavu i k původnímu účelu (investice 1,8 mil. Kč). Žadatel uvedl spokojenost s celkovou realizací, přičemž konstatoval administrativní náročnost a pouze drobné problémy s celkovou administrací projektu.



Bývalý družstevní kravín byl přestavěn zpátky na stodolu

Historie a činnost farmy

V roce 1992 získala rodina v restituci statek s cca 35 ha, časem založili společně s několika dalšími zemědělci sdružení, aby mohli využít výhod většího množství hektarů a více majetku. Po roce 2000 se rozhodli v zemědělství pokračovat pouze dva lidé z původního sdružení, ti posléze vykoupili majetek od zbylých společníků za 65% restituční hodnoty (celkem cca 6,5 mil.). Nyní Najmrovi hospodaří na 750 ha, z toho 50 TTP.



Rostlinná výroba – 150 ha sladovnický ječmen, 150 ha pšenice, 20 ha cukrovka, 130 ha mák, 90 ha silážní kukuřice, 30 ha olejný len, 20 ha svazanka, 20 ha saflor, 30 ha sarepská hořčice a další. Farma má vlastní posklizňovou linku na drobná semena, ječmen je prodáván na smlouvu do Plzeňských pivovarů, pšenice přes odbytové družstvo Oleobrass. Řepku nepěstuje, protože po ní je problém s plevellem v máku. Výnos máku až 1,8 tuny/ha (průměr kolem tuny).

Živočišná výroba – 330 VDJ, z toho asi 120 krav, jalovice, telata, 150 býků. Kravín přestavěn v roce 1998 na volné ustájení z původní stáje K96. Teletník (rekonstruován s pomocí SAPARD) má sice nízký strop, ale po vybourání stěn výrazně klesla úmrtnost telat (původně až 120 ks ročně!) a přírůstky se zvýšily na velmi slušné 1,2 kg.



Stáj pro mladý skot po rekonstrukci splňuje daleko lépe podmínky pro telata

Užitkovost krav 2600 – 2700 litrů/den (100 dojených krav). Mléko odváží každé dva dny mlékárna Müller (cena nyní 7,30 Kč/l, ale bylo i 6 Kč/l). Mají v Litoměřicích mléčný automat, zpočátku byl prodej až 160 litrů denně, po negativní kampani v médiích ale klesl prodej na polovinu. Denně s ním stráví 3 hodiny jeden zaměstnanec. Náklady na pořízení automatu 900.000 Kč + 3.600 Kč/měsíc nájem místa v supermarketu, elektrika. Návratnost po poklesu prodeje bude asi příliš dlouhá.

Celkem má farma 11 zaměstnanců (z toho dva rodinní příslušníci) + dva majitelé. Farmu v blízké budoucnosti převezme syn, který bude již sám realizovat další plánované změny a úpravy farmy.

- **Karel Dryák, Vítov**



Nahoře je nová velká hala s třídíčkami, skladem a chladírnou, dole dílny

Projekt PRV

Z PRV (projekt v rámci Modernizace zem. podniků) byla na farmě rekonstruována hala, kam bude umístěna technologie na třídění a balení jablek. V provozu bude od srpna t.r.. Kapacita je 8 tun/hod.

Dále byla postavena nová velká hala (investice 29 mil. Kč), dokončena byla na podzim. V přízemí jsou umístěny linky na třídění a balení ovoce + sklad, v patře chladírenská technologie, košíkovačka na drobné ovoce (viz foto vpravo). Investice do technologie asi za 25 mil.

Majitel farmy uvedl, že se při administraci vyskytl umělý technický problém s velkou halou – úředníci SZIF nechtěli pochopit, že v jedné hale může být třídačka a zároveň sklad s chlazením. Požadovali halu alespoň opticky rozdělit okapem (!) na dvě části, což majitel považoval za zbytečný formalismus, který fakticky nic neřeší a je pouze známkou úřednického přístupu k věci. Celkově však žadatel realizaci projektu hodnotil jako úspěšný.



Historie a činnost farmy

Dryákovci začínali v roce 1991 s 1ha, nyní mají 450 ha (z toho asi polovinu tvoří sady). Firma je nyní rozdělena na dvě společnosti - farmu a obchodní společnost.

Rostlinná výroba – asi 220 ha řepka, hrášek na zeleno. Z ovoce pěstují téměř všechno – jablka, hrušky, švestky, třešně, višně, broskve, meruňky. Produkce ovoce asi 2500 tun. Prodej probíhá samostatně přímo do obchodních řetězců bez zprostředkovatele. Jednání s řetězcí je mnohdy složité, ale hodně pomáhá použití moderní technologie – farma může nabídnout ovoce tříděné podle několika kritérií, např. podle barvy. Špatná je nyní situace na trhu s višněmi – stromky v sadu přeroubávají na třešně.

Třídění ovoce probíhá automaticky, kamerový systém třídí podle barvy a rozpozná vady ovoce. Třídí se ve vodě, ovoce se pak suší. Třídačka třešní je polstrovaná, musí se udržovat v absolutní čistotě. Cena práce na kg ovoce je asi 0,98 Kč.

Firma má 6-8 stálých zaměstnanců, 60-70 brigádníků na sklizeň, mzdy za sklizeň se pohybují zhruba do 85 Kč čistého (podle výkonu). Jako přivýdělek provádí firma služby pro řetězce – balení importovaného ovoce.

Hospodáři uvažují o stavbě bioplynové stanice o výkonu 979 kW, kam by dávali kukuřici a zbytky a odpad z ovoce (některé ovoce se někdy ani nevyplatí sbírat). V návaznosti plánují kompostárnu, kde by se fermentované zbytky kompostovaly na hnojivo. Tím by byl okruh pěstování ovoce uzavřen.

- **Václav Bílek, Kochánov**



Nový penzion v areálu v Keplich čeká na první hosty

Projekt PRV

PRV využil zejména opatření z Osy III. z důvodu potřeby diverzifikace činnosti a rozvoje agroturistiky v atraktivním regionu na Šumavě – investice do rekonstrukce penzionu. Také další žádosti na opatření v Ose I. byly kladně vyřízeny – jednalo se o investice do stavby zimoviště a rekonstrukce stájí. Považuje za důležité využívat dotačních programů včas – pro užití je nutné farmu dále rozvíjet a diverzifikovat její činnosti. Přípravu projektů zajišťoval vždy prostřednictvím poradce, potíže s realizací či administrací v podstatě nezaznamenal. Žadatel se k výši získané dotace blíže nevyjádřil.



Kříženci Šumavky s masnými plemeny nejlépe snáší horské klima

Historie a činnost farmy

Na hospodářství Bílkových se začínalo v roce 1993. Farma v současnosti obhospodařuje asi 1000 ha v ekologickém zemědělství (některé pozemky vlastní, jiné státní – v majetku CHKO a NP). Kromě toho provozují menší penzion v Kochánově. K farmě nedávno přikoupili původní vojenské hospodářství v Keplicích, kde budují druhý penzion a kemp se zázemím a rekonstruují zde stáje. Činnost farmy významně ovlivňují místní podmínky - nacházejí se v původním vojenském prostoru v nadmořské výšce 950 – 1100 m. n. m. Sníh od konce září do půlky dubna, průměrná výška sněhové pokrývky je kolem metru.

Provozují čtyři hlavní činnosti – údržbu krajiny (TTP), chov ovcí, chov skotu, agroturistiku. Dále mají několik rybníků a 900 ha honitbu. Mají pět stálých zaměstnanců, kromě toho spolupracuje rodina.

Živočišná výroba – chovají asi 2000 kusů ovcí, genetické stádo Šumavky kříží masnými plemeny – produkce jehňat. Od stříhání vlny upustili, nevyplatí se. KBTPM – Hereford, Aberdeen Angus, Charolais, Piemontese. Na druhé farmě v Kolinci je dalších 10 ha a stádo ovcí – tuto farmu obhospodařuje dcera. Ovce jsou přes zimu ve stáji, kde se bahní (jehňata nejsou schopna v hlubokém sněhu udržet krok s matkou a hynou na vyčerpání). Skot je přes zimu ve stáji v areálu + dalším novém zimovišti nedaleko Kepel. Zde byl z odpadu a kamení vytvořen ochranný val vedle stáje – chrání proti větru a silným bouřkám a vánicím. Valy budou zalesněny. Staví se zde také nová naháněcí ulička (viz foto níže).



Býčci jsou pouze odchováni na zástav (na trávě je nelze vykrmit), prodej hlavně do zahraničí – Německo, Chorvatsko, Rakousko. Většinu skotu prodají bez překupníků, s odbytem nebyl nikdy problém. Telata vyrostlá pouze na trávě po přechodu na jádro skvěle rostou.

Rostlinná výroba – vyrábějí asi 5000 balíků senáže, zbytek seno a pastva. Slámu kupují – 120 – 150 balíků/rok. Jádro se nekupuje vůbec (důvodem je ekologické hospodaření).

V roce 1996 začali s agroturistikou – první penzion v Kochánově má kapacitu asi 40 lůžek. V roce 2008 koupili areál vojenského hospodářství Keply, kde je téměř dokončen velký penzion, kemp se zázemím (půjčovna kol, tělocvična, vířivka, bazén, sportovní areál...). V areálu jsou i volné stáje – zimoviště pro skot a ovce. Návštěvníci hlavně domácí, cizinci pouze výjimečně. Stará kamenná stáj v areálu je po

úmyslně založeném požáru rekonstruována, zachovány byly pouze původní kamenné zdi. Po rekonstrukci zde vznikne další ubytovací kapacita a restaurace, kde se budou nabízet produkty farmy. Plánovaná je také spolupráce s německým pivovarníkem, který bude dodávat pivo a na oplátku bude odebírat maso z farmy pro svou restauraci.



Penzion a farma v Kochánově

9. června 2010 - středa

- **Jan Novák, Michlova Huť**



V popředí novostavba ovčína, pod ním zbytek farmy, která stojí na místě bývalé německé vesnice

Projekt PRV

Jednalo se opět o rodinnou farmu, která v roce 2008 úspěšně zrealizovala projekt v Ose I. PRV Modernizace a to na stavbu ovčína. Získali 4 mil. Kč, celková investice však byla 13 mil. Kč a dotace tak pokryla v podstatě pouze vícenáklady, které souvisely s náročnými klimatickými podmínkami a umístění v Národním parku Šumava (dotace se počítá na průměrné náklady na ovčín, na Šumavě je však nutné více zateplit, použít lepší technologii a izolace proti sněhu a průsakům, splnit požadavky

ochranářů apod.). Na zbytek si byli nuceni vzít úvěr 10 mil. Kč. Podmínkou výstavby bylo stavět na „zelené louce“. Podařilo se sehnat kvalitní dodavatelské firmy. Chloubou stáje je mechanicky uzavíratelná větrací štěrbinová střešní konstrukce, která plní ochrannou funkci proti nepříznivému počasí – je lehce uzavíratelná při poryvech větru a neruší zvířata (je nehluká).

Ovčín má kapacitu 811 ks ovcí, jedná se o 45 m dlouhou dřevěnou stavbu. Využili 8 cm zateplení, které jim vyřešilo problém vlhkostí vzduchu. Hala je spádovaná za účelem provádění plošné desinfekce (výškový rozdíl obou konců je 60 cm). Plánuje se instalace kamerového systému pro hlídání porodů (na farmě škodí rys, proto probíhá bahnění i telení ve stáji).



Dřevěná stáj splňuje nejnáročnější požadavky pro chov ovcí

Novákovi plánují žádat o další dotaci v některém ze zbývajících kol PRV (k přestavbě staré salaše na zimoviště pro skot), přestože zkušenost s vyřizováním projektu a související náročnou byrokracií byla, podle názoru majitele, poměrně tristní.

Historie a činnost farmy

Jedná se o klasickou rodinnou farmu bez zaměstnanců – na farmě pracují manželé a syn, dvě dcery zatím studují. Farma je vybudována z bývalé německé vesnice, která byla po odsunu obyvatel přeměněna na státní statek (např. stáj pro býky je v bývalé škole) a ten rodina zprivatizovala. Rodina hospodaří na 150 ha (z toho pouze 10 ha v pronájmu, zbytek vlastní) v 960 – 1070 m. n. m. Složitě klimatické podmínky (průměrná roční teplota pouze 3,7 °C) umožňuje pouze pastevní chov zvířat a údržbu TTP. Zabývají se proto chovem ovcí (šlechtitelský chov Šumavky) a masného skotu, kromě toho se věnují agroturistice a službám (údržba cca 17 km komunikací, poradenství).

Živočišná výroba – hlavní činností je chov Šumavek, mají



největší šlechtitelský chov v ČR (dotace na genovou rezervu, ale na druhé straně spousta předpisů, které musejí dodržet – přípravný plán, apod.), pořádají aukce (cena 1,5 roku starého berana s licencií je kolem 7.000 Kč). Stádo má asi 330 matek + odchov. Dále mají 16 beranů (od každé linie dva) a 3 prubíře. Mají také zamražené sperma od několika beranů tak, aby byla zabezpečena nabídka všech linií plemene.

Prodávají jednak plemenná zvířata (hlavně pro křížení s masnými plemeny), ale také jehňata na maso – většinou přímo lidem, na jatka jen část. Vlnu stříhají (asi 2 tuny/rok), nemají větší problém s odbytem – vlnu si nechávají zpracovat na výroky (deky, polštáře, domácí obuv) a ty prodávají hostům penzionu a dalším zájemcům.

Dále chovají masný skot – Aberdeen Argus a Blond d'Aquitane, celkem asi 20 krav + 25 kusů ostatních kategorií. Býčky dokrmují na farmě. Z rostlinné výroby se zabývají pouze výrobou píce. Další činností je provoz penzionu (viz foto nahoře) a lyžařského vleku.

- **Jan Houška, Pístina**

Projekt PRV

Tato navštívená farma využívá opakovaně podporu z PRV a to v Ose I. při stavbách a rekonstrukcích přístřešků, stájí a skladů a celkové rekonstrukci statku (dotace činila 56% investice). Pan Houška se již dříve pokoušel o podporu v rámci Operačního programu Rybnářství využít také na nákup zařízení pro rybníky (sila). Podle názoru pana Houšky jediné, co v PRV nefunguje, jsou lesy. Obecně je komplikací při podávání projektu také příslušnost k ekologickému zemědělství. Problémem je i místní specifikum jílovité půdy – u staveb nelze použít dřevo. Statek je navíc chráněn památkovým zákonem, takže je zde velké omezení stavebních úprav.



Původní statek je chráněn památkovým zákonem, přestavba na penzion proto musela být velmi citlivá a vkusná

Historie a činnost farmy

Původní statek se 30 ha užívalo JZD, po němž zde zbyl kravín na 60 ks krav – dnes přestavěn na zimní stáj pro ovce. Rodina se na statek vrátila po restituci v roce 1992. Od roku 1996 provozují ekologické zemědělství. K farmě nyní patří asi 170 ha TTP, které jsou poměrně výhodně rozloženy pohromadě

kolem farmy (z toho 80 ha jsou vlastní), 15 ha rybníků a 8,5 ha lesa. Orná půda v této oblasti téměř není – je zde pouze několik centimetrů ornice a jílu. Navíc je zde velký problém půdu koupit.

Živočišná výroba – na farmě je celkem asi 150 VDJ. Na pastvinách je provozován odchov masného skotu (Aberdeen Angus) a ovcí (Suffolk). Býčci jsou prodáváni podle aktuální situace na trhu buď jako zástav nebo jsou vykrmováni do vyšších hmotností. Skot je celoročně venku, k dispozici má pouze mobilní přístřešky (přemísťují se se zvířaty – na farmě je zaveden oplůtkový systém) a přirozená napajedla. Hnůj z přístřešku a stáje je využit jako hnojivo do rybníků, protože vybudování hnojiště je administrativně složité a drahé (paradoxem je přísná kontrola jímek a hnojišť a na druhé straně volné hnojení rybníků hnojem). Veškeré pícniny se vyrábějí přímo na farmě.

Rybníky patřící k farmě jsou produkční. Ryby jsou prodávány přes překupníky, cena se pohybuje kolem 45 Kč/kg.

Na farmě pracuje pouze majitel se synem, v sezóně přibírají jednoho brigádníka. V přípravě je nyní agroturistika – statek je předěláván na penzion s kapacitou cca 20 osob. K agroturistice plánuje majitel využít také vlastní rybníky (ke sportovnímu rybolovu).

10. června 2010 - čtvrtek

- **Martin Novák, Obora**



Areál farmy – bioplynová stanice a kravín

Projekt PRV

PRV využil při získávání investice na bioplynovou stanici, pro níž se rozhodl z důvodu klesajících cen zemědělských komodit. Celková investice na elektrárnu o výkonu 500 MW (dva fermentory + dofermentor) byla 36 mil. Kč, PRV byl využit při stavbě první fáze bioplynové stanice (1. fermentor o výkonu 250 MW), dotace činila 40% investice. V provozu je elektrárna od jara 2008. K výrobě bioplynu se používá kukuřice a hnůj z kravína, dále jsou přidávány odpady z nedaleké výroby bramborových lupínků. Komplikací při stavbě bioplynové stanice nebyla ani tolik administrace žádosti o dotaci, jako spíš vyřízení stavebního povolení, které trvalo více než rok.

Historie a činnost farmy

Rodina získala usedlost se dvaceti hektary v restituci. V roce 2002 koupili Novákovi druhou farmu ve Struhách vzdálenou několik kilometrů. Momentálně se pozemky patřící k farmě rozrostly na téměř 500 ha (z toho necelé dvě stovky ha vlastní půdy), z toho je asi 230 ha kukuřice, 130 ha obilí, dále řepka a píce. Od počátku se na farmě věnují chovu mléčného skotu – mají nyní cca 80 holštýnských krav, polovinu na farmě v Oboře, druhou část ve Struhách. Mléko je prodáváno do mlékárny v Klatovech (cena kolem 7,50 Kč/l).



Stáj pro dojnice je vtípně rozšířena venkovním výběhem s přístřešky a boxy

Na farmě pracuje celá rodina (manželé se třemi dětmi a rodiče) + 6 zaměstnanců. V budoucnu plánují Novákovi přestavět a rekonstruovat nově koupený areál nedalekého ZD, které zkrachovalo. Silážní jámu farma pana Nováka využívá již teď, bývalá stáj pro dojnice bude přestavěna na ustájení jalovic, stáj pro prasata bude rekonstruována na dílny a garáže. Bioplynová stanice pomohla uzavřít kruh činností, kdy je efektivně využit v podstatě veškerý odpad z farmy, a odpadní produkt elektrárny – digestát a teplo jsou využity v prvním případě jako hnojivo, ve druhém k vytápění skleníků. Další rozvoj farmy už bude záviset na dcerách, které farmu zřejmě převzmou - uvažuje se například o agroturistice.

- **Alena Krejčí, Chotoviny**

Paní Alena Krejčí žádala v PRV o dotaci pro mladé začínající zemědělce. Získané finanční prostředky investovala do vybavení zahradnictví. S administrací i realizací žádosti neměla žádné větší problémy.

Paní Krejčí s manželem hospodaří asi na třech hektarech pronajatého zahradnictví nedaleko Tábora od roku 2009. Před vznikem nynější firmy (Biozahrada v Táboře) však zde provozovali klasické zahradnictví již od roku 1992.

Hlavní činností je nyní provozování bio zahradnictví. Kromě prodeje ekologicky pěstované zeleniny je zde možné zakoupit také například bio sadbu zeleniny a okrasných květin, sušené koření, květiny k řezu, komposty apod. Pomalu se začíná rozvíjet také populární rozvoz bedýnek s biozeleninou a ovocem z vlastní produkce. Velikosti bedýnek jsou různé, cena se pohybuje mezi 100 a 400 Kč. Kromě

vlastní produkce je možné sortiment doplnit například o vejce, mléčné výrobky nebo med. Bedýnky jsou rozváženy na několik míst v okrese Tábor, Benešov a na tři místa v Praze. Zájem pomalu narůstá.



Dalšími vedlejšími produkty farmy je bio seno a hobliny, které je možné zakoupit v malém balení pro domácí zvířata. Velkou část příjmů firma získává také z klasické zahradnické činnosti - návrhů a realizací zahrad. V Biozahradě probíhají také různé zajímavé osvětové akce spojené se zdravou výživou, vařením a jiným využitím zeleniny.

- **Jan Nevrkla, Rousměrov**

Projekt PRV

Pan Nevrkla žádal o dotaci z PRV jednak v rámci titulu pro mladé a začínající zemědělce – ze získané dotace koupil postřikovač a zainvestoval opravu střechy na statku – druhou dotaci z 3. kola PRV získal na modernizaci stáje pro masné krávy. O dotaci na Mladé začínající zemědělce žádal i bratr pana Nevrkly, který s ním hospodaří na rodinné farmě.

Všechny žádosti jsou již proplacené. Pan Nevrkla se dostal do problému s rozdílem mezi pravidly pro žádost, které byly uvedeny v příručce pro žadatele a skutečností. Žádost byla málem vyřazena, nakonec ale SZIF uznal, že nedošlo k porušení záměru a dotaci proplatil.

Historie a činnost farmy

Klasickou rodinnou farmu uvedl do provozu otec dnešních hospodářů Jana Nevrkly a jeho bratra. Ten v roce 1992 začal hospodařit na restituovaném statku se dvěma hektary a postupně přikoupil a pronajal další půdu. V roce 1998 se k němu přidala manželka a po dalších osmi letech i oba synové. Dnes má farma výměru asi 200 ha (z toho 120 ha vlastních) a rodiče požádali o předčasné ukončení zemědělské činnosti.

Rostlinná výroba – věnují se pěstování klasických plodin. Vzhledem k tomu, že farma je na Vysočině, pěstují asi 15 ha brambor (z toho asi 5 ha sadbových), obilí a další plodiny. S odbytem není problém, nepříznivé jsou ale nízké ceny. Brambory konzumní prodávají přímo ze dvora, sadbu si u nich objednáva množitelská firma. Sladovnický ječmen a potravinářskou pšenici prodávají před odbytové organizace, výměnou za bezplatný odběr pesticidů apod.

Živočišná výroba – zabývají se pouze chovem masného skotu. Stádo asi 45 kusů je částečně na pastvině a částečně ve stáji. Jalovičky se používají pouze pro obnovu stáda, býčci jsou vykrmováni a prodáváni na jatka.



Celkové hodnocení:

V rámci aktivit Celostátní sítě pro venkov byly zemědělskou veřejností a zástupci obecní samosprávy (převážně z Ústeckého kraje) provedeny výše uvedené odborné prohlídky celkem 8 farem, které byly úspěšné s podáním i realizací projektu v některém z opatření Programu rozvoje venkova.

Farmy byly vybírány z hlediska poměrného zastoupení využívaných projektových opatření PRV – tj. zejména OSA I. a III. a zároveň s ohledem na zaměření a velikost farem. Koncentrovaná podoba prohlídek provedených projektů, které již plnily svůj plánovaný účel, přinesla rámcový pohled do realizace PRV v praxi a nyní umožní nejen přítomným účastníkům (převážně soukromým zemědělcům), ale i dalším potenciálním žadatelům o dotaci z PRV, aby optimalizovali své plánované podnikatelské záměry. Cílem cesty totiž především bylo přenést podstatné informace a zkušenosti z realizace mezi širší veřejnost. Zpráva bude v upravené formě dále medializována, a to prostřednictvím celostátního zemědělského týdeníku, Zpravodaje ASZ i prostřednictvím webových stránek ASZ.

Účastníci cesty hodnotili vysokou úroveň navštívených farem i formy a způsob zajištění všech prohlídek.

Zpracovala dne 10. 6. 2010: Ing. Veronika Kutilová, odborná referentka ASZ ČR (účastník prohlídky)

Příloha: Fotografie z navštívených farem